

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, 1616

§. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42916

diosi nostri literas cum Religionis spiritu con-
iungerent: quo nomine adeo feruentes ad illos
exhortationes habebat, ob insigne donum & ta-
lentum quod à Deo acceperat; vt omnes adeo
essent feruentes, atque si in ipso Tyrociuio ver-
farentur, circa mortificationem, inquam, ora-
tionem, & exactum in omnibus spiritualibus ex-
ercitijs ordinem, sine detimento tamen exerci-
tiorum literarum, quæ ea moderatione tractabantur,
vt spiritum non suffocarent: & si quis nimium
se dederet deuotioni: etiam illum retraheret, ut
literarum studia non negliceret.

§. I.

VALDE igitur in suis exhortationibus cu-
rabat illis persyadere, aliquas veritates
magni momenti: quarum præcipua era,
quod referret plurimum spiritum cum literis co-
iungere, & virtutem cum scientia, dicens: hæc
duo sunt sicut illæ duæ arbores, quas Deus plan-
tauerat in medio paradisi, Arbor scilicet Vita,
& arbor Scientiæ; & sicut duo luminaria,
quæ toti mundo lucent, unum maius, & alterum
minus; & sicut vestimentum duplex, quo mulier
fortis induit suos domesticos aduersus frigus ni-
uium, malitiam scilicet, & ignorantiam: & sicut
spiritus duplex, quem ab Elia discedente Eliseus
sibi dari petiit, quæ S. Bern. appellat intellectum
& voluntatem sive affectum. Hæc sunt tanquam
duo Ecclesiæ testamenta, Novum & Antiquum,
Lex, & gratia; & tanquam duæ rotæ, quæ trahe-
bant currum gloriæ Dei, in quibus erat spiritus

Vita;

Serm. 6. de
Ascens. Do-
mini.

vitæ; & quemadmodum duæ sorores Martha, &
Maria, quæ mutuò se adiuuant, & cohabitant in
eisdem domo, nam quemadmodum Martha Ma-
rie sororis auxilium petebat: ita doctrina, quæ
efunditur, opus habet spiritu coadiuante,
qui id præstat in multis rebus. Nam Primum
(S. Gregorio teste) quando vita contemnitur, etiam
doctrina vilipenditur: ita è contra, magni fit illius
doctrina, cuius vita probatur. Deinde dar-
eis etiam vitam, nam (vt ait Apostolus)
a 2 Cor. 3.6.
2 litera sola occidit; spiritus autem viuifi-
cat, & b scientia sola inflat; charitas autem ati-
fiat. Et Væ, inquit Sanctus Augustinus, scientia,
misericordia dominetur charitas; Et David Domino dice-
bat: c bonitatem, & disciplinam & scientiam do-
ce me, & idem S. Augustinus alibi, amate: inquit,
scientiam, sed anteponite charitatem. Tertio dat
eis efficacitatem, vt persuadeant: possibile esse,
quod docent: doctrina enim audita, & opere non
perspecta, difficile addiscitur; sed si in paxi cer-
natur, statim fit facilis. Propterea Aposto-
lus Timotheo dixit: d attende tibi, & de-
c Trin. 1. Timothy
ficies, & eos qui te audiunt. Quartò constan-
tiam dat, & diuturnitatem in docendo: nam de-
ficiente spiritu, caro defatigatur, & vires debi-
litantur.

Ex his aliâ deducebaturationem, quam etiâ val-
de commendabat: quod scilicet spiritus plurimù
iuvet ad fidem literis adhibendam. Primum, quia

X 4 con-

conscientiam à culpis mundat, vt Deus, cuius, scientia est donum, mundæ animæ illam communicet. Et Religiosus, (inquit,) qui aditum ad sacras litteras quærerit, laboret potius in declinandis peccatis, quām in euoluendis commentarijs; in euellendis prauis propensioribus, quām in videndis codicibus: vita enim puritas (vt ait Cassianus) aperit oculum, respicientem Deum: & oculum, cui Deus se non abscondit, etiam res eius non effugient; ne histrio rum eius occulta.

O P E R A M quoque dabant, vt Orationis Exercitium illis persuaderet, tanquam medium aptissimum ad scientiam, dicēs: non minus orando, quām studendo sciri, & in literis profici: expertus enim erat, quantam scientiam Deus ipſi communicasset per Orationem, vt supra est dictum. In quem finem aliquoties repetebat exemplum à Cassiano relatum de Abbatे Theodoro, qui puritate cordis plus scientiæ acquisiuit, quām lectione multa & studio, &, cum quendam scripturæ locum post longum studium non intellexisset; tradens se orationi, eum est perfectè asscutus.

E R I A M conabatur persuadere, mortificatiōnem & ad scientiam acquirendum, & ad spiritum multum valere: si eam exercearent maximē in ijs, quæ studiorum essent propria, ad vincendas difficultates in eis occurrentes, & nominatim in his sequentibus: Primum, in vincendo tædio, quod incidit tempore, quo studendum est, ac desiderijs studi tempore, quo id prohibetur: quale est tēpus orationis, examinis, & similia. & ita animad-

uer-

*Lib. 5. c. 33.
C. 34. C.
Coll. 14. d.
Scientia spi-
rituali.*

uerent: neminem sequi Christum sine cruce, nec
declinando ad sinistram propter tedium; neq; ad
dextram, propter desiderium, sub praetextu, quod
debeant oppugnare, aut defendere. Deinde, in vin-
cenda repugnantia sese humiliandi, ad interro-
gandum ipsum Professorem, aut Condiscipulos;
ad argumentandum, aut defendendum, aut re-
spondendum interroganti. Tertiò, vt non se ad
altiora extendant, quam oporteat, aut ad alia stu-
dia; quam quæ profitentur: curiositatem potius
quam utilitatem quærentes. Quarto, vt Maiorum
ac Professorum consilijs ac directioni sese accom-
modent, non verò propriæ; huic studio; & non il-
lī; hic & non ibi; hac ratione, & non illa; his re-
bus, & non illis; his libris, & non alijs: nam hac
ratione proficiunt melius, iuxta mentē S. August.
dicētis: non parua scientia est, scienti coniungi: ille *In Psal. 36.*
habet oculos cognitionis, tu habeto credulitatis. Estq; *Conci. 2.*
ignorantia, & mera deceptio multorum, qui ob-
eunt quidem occupationes Obedientiæ: sed mo-
dum ac directionem eius prætereunt. Quinto, vt
non excedantur limites Religiosæ modestiæ in o-
stantanda sua Eruditione; aut in quærendo, quod
eis non committitur, qualia sunt hæc argumenta,
hi Actus, hæ Cathedræ; aut in acceptandis occu-
pationibus ab obedientia impositis, quas ipsi re-
fugiunt. Sexto, vt constanter sint dispositi ac pa-
rati ad studia deferenda, quando iussent Supe-
riores; si enim Deus, illorum est causa: quomodo-
cunque ille de eis constituerit, pax erit, & tran-
quillitas. Et idem est ad obeundum ministerium
hoc vel illud; hic vel in alio loco, ad Superioris
arbitrium: hoc enim est boni spiritus indicium,

e Psal. 18. 6. quo ad Religionem accessistis, ita enim Magistrū vestrum imitabimini, de quo dicitur: e Exultauit ut gigas ad currēdam viam; fecutus nimirū in omnibus, sui Patris obedientiam.

QVAE, vt Exercitia literaria, & spiritualia se mutuō non impediane, pacificum, tranquillum que eorum medium est, ea aggredi ex voluntate Dei, cuius opera se mutuō non turbant, aut impediant; sed tener ipse suas vias, quibus ipsum amantes, & obedientes locupletet. f Ego, inquit, in vijs iustitiae ambulo, & in medio semitarum Iudicij: vt ditem diligentes me, & thesauros eorum repleam. Magnum quid est, (inquit) Theologiam scire: sed quod in ea maximē excellit, est nosse ita vitam suam componere, vt in nulla re discedat ab eo, quod Deus vult. Qui valde anheiat & anxius est, vt sciat; dicat sibi ipsi: mihi neque possibile est, neque expedit prodire ad volādum, nisi Deus me ducat: & tunc mihi non deerit, quod nunc, ne ipsius voluntati desim, negligo. Vt autem volatus hic aliquando mihi sit possibilis & viuis, aliud habeo aptissimum medium, attendere scilicet, vt interim non recedam ab eo, quod eius diuina voluntas à me requirit: & hoc est supremū quod ego addiscere possum: cuius contrarium non scientia est, sed ignorantia; non est ambulare in luce, sed in tenebris, & S. Augustinus suadet: nos igitur, quod nescire nos Dominus voluit; libenter nesciamus: satis enim nobis esse debet, quod ille ita retinet, vt id nos libenter amplectamur.

*Prefat. in
Psal. 6.*

g.II.IN